Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови

Версія цього документу для друку: http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00406&format=pdf

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00406. Пошкодження сухожиль біцепсу

Автор: Martti Vastamäki
Редактор оригінального тексту: Jukkapekka Jousimaa
Дата останнього оновлення: 2009-02-14

Основні положення

- Характерним симптомом тендиніту сухожилля біцепсу (біципітального тендиніту) є асоційований з фізичними вправами біль на передній поверхні плеча або ліктьового суглобу, який зазвичай полегшується після відпочинку чи при застосуванні анальгетиків.
- Розрив сухожилля біцепсу може бути спричинений травмою або бути результатом нормального процесу старіння.
- Розрив сухожилля довгої головки біцепсу (“біцепс Папая”) рідко потребує хірургічного втручання, в той час як розрив дистального сухожилля біцепсу завжди вимагає хірургічної корекції.

Поширеність

- Повторні силові навантаження підвищують схильність індивіда до тендиніту біцепсу.
- У спортсменів часто відбувається значне напруження довгої головки біцепсу, особливо у тих видах спорту, що включають рухи з-за голови, напр. метання і плавання.
- Куріння підвищує ризик розриву сухожилля біцепсу [джерело|R1].

Пошкодження довгої головки біцепсу

Тендиніт

- Біль на передній поверхні плеча може свідчити про наявність тендиніту. Біль може поширюватися до біцепсу плеча і посилюватися при рухах плеча. Клінічними ознаками є локалізований біль при пальпації передньої поверхні передпліччя та біль при рухах, особливо під час ротації.
- Провокуючі тести не є специфічними для біцепсу, так як інші пошкодження передпліччя також можуть давати позитивний результат.
    - *Тест Ергасона:* Пацієнт пробує виконати супінацію передпліччя при зігнутому ліктьовому суглобі, долаючи спротив оглядаючого. Тест вважається позитивним, якщо пацієнт відчуває біль у передній поверхні плеча.
    - *Тест Спіда:* Оглядаючий чинить спротив, поки пацієнт намагається зігнути плече з горизонтального положення при повністю розігнутому ліктьовому суглобі, передпліччя при цьому супіноване, а плече ротоване назовні. Пацієнт може відчути біль у передній поверхні плеча. При повторному проведенні тесту з пронованим передпліччям і ротованим досередини плечем пацієнт не відмічає болісних відчуттів. Уражений сухожилок стає чутливим внаслідок напруження м'язів біцепсу плеча.
- Ультразвукове дослідження може виявити випіт та набряк оболонок сухожилка [джерело|R2].

Дислокація

- Часткове або повне зміщення сухожилля біцепсу (вивих чи підвивих) в міжгорбиковій борозні асоційоване з травматичним переломом плеча.
- Біль і чутливість при пальпації подібні до таких при тендиніті біцепсу. Більш того, пацієнт може описувати болісне клацання у передній поверхні плеча. Іноді оглядаючий може відчувати таке клацання під час клінічного обстеження. Ультразвукове дослідження підтвердить зміщення сухожилля.

SLAP-пошкодження

- SLAP-пошкодження (superior-labrum-anterior-posterior, пошкодження верхньої частини суглобової губи, зв'язаної з довгою головкою двоголового м'язу плеча) впливає на місце розташування сухожилля довгої головки біцепсу у верхній частині плеча.
- SLAP-пошкодження є результатом раптового, потужного розривного ушкодження, такого як спроба зачепитися рукою під час падіння з висоти або падіння на витягнуту руку. Повторна травма також може спричинити SLAP-пошкодження, наприклад у спортсменів-метальників.
- Симптоми SLAP-пошкодження включають поєднання болю в суглобі при заведенні руки за голову та обмежену здатність до фізичних вправ. Пацієнт може також описувати відчуття нестабільності у плечі.

Розрив

- Розрив довгої головки біцепсу поширений серед чоловіків старшого віку при раптовому зусиллі, під час якого напружується сухожилля.
- Пацієнт зазвичай відчуває біль в плечі під час навантаження і відмічає скорочення м'язів біцепсу плеча на ушкодженій кінцівці з незвичним дистальним випинанням м'язу ("біцепс Папая"). На плечі може з'явитись синець. Також пацієнт може пригадати чутне клацання в той момент, коли сухожилля розірвалось під час навантаження.

Лікування

Тендиніт

- Лікування тендиніту включає в себе спокій, протизапальні таблетовані засоби, ін'єкції кортикостероїдів в область, що болить, та фізіотерапію.
- Хірургічне лікування показане у важких, хронічних випадках. Як правило, виконується процедура тенодезу, під час якої сухожилля вирізається з плечової муфти і прикріплюється у міжгорбиковій борозні у верхній частині плечової кістки.

Дислокація

- Полегшення симптомів можна досягти наступними методами: зменшення частоти напруження плеча, медикаментозна терапія, включно з ін'єкціями кортизону, та фізіотерапія.
- Хірургічне втручання є єдиним методом лікування симптомів, викликаних повним зміщенням сухожилля. Будь-яке з інших супутніх пошкоджень, таких як розрив ротаційної манжети, може бути усунене під час тієї ж операції.

Розрив

- Розрив довгої головки сухожилля біцепсу не викликає постійного дискомфорту, а саме ураження зазвичай не потребує хірургічного втручання. Тим не менш, відносно невелика операція може прискорити відновлення нормальних обрисів м'язів та їх сили.

Пошкодження дистального кінця двоголового м'язу плеча

Тендиніт

- Дистальне сухожилля біцепсу прикріплюється до променевої кістки. У відповідь на повторюване напруження може розвинутись запалення сухожилля, особливо при сильному стисненні передпліччя під час згинання у ліктьовому суглобі. В таких випадках тендиніт може виникнути в місці прикріплення сухожилля.
- Симптоми включають специфічний біль в ліктьовій ямці і зниження здатності виконувати вправи ураженою кінцівкою.
- Пацієнт скаржитиметься на локалізований біль при пальпації навколо місця прикріплення дистального кінця сухожилка, в ділянці ліктьової ямки, та на біль під час супінації передпліччя при подоланні опору. Даний стан часто плутають з латеральним епікондилітом (лікоть тенісиста), який є набагато поширенішою патологією тієї ж анатомічної області.

Розрив

- Відрив дистального сухожилля біцепсу є проблематичним, але, на щастя, рідкісним пошкодженням; дана травма складає лише 3% від усіх травм біцепсу.

- Відрив виникає внаслідок раптового, насильницького випрямлення ліктьового суглобу з прикладанням сили при положенні передпліччя в супінованій позиції. Механізм травми може включати, наприклад, спробу зачепитися рукою під час падіння з висоти або випускання предмету з рук під час підняття чогось важкого.
- Клінічне обстеження, як правило, виявляє відсутність дистального сухожилка біцепсу або менше виступання його під час пальпації у порівнянні з іншою рукою.
- Буде наявне скорочення м'язової маси в проксимальному напрямку, а можливість супінації передпліччя при зігнутому ліктьовому суглобі буде знижена.
- Під час гострої фази може бути наявний біль у лікті та видимий набряк. Гематома виникає через кілька днів.
- Діагноз підтверджується даними ультразвукового дослідження, магнітно-резонансної томографії.

Лікування

- Лікування тендиніту дистального сухожилля біцепсу включає спокій, протизапальні таблетовані засоби, ін'єкції кортикостероїдів в область, що болить, та фізіотерапію.
- Відрив дистального сухожилка біцепсу завжди потребує хірургічної корекції [джерело|R3] [джерело|R4]. Для прикріплення відірваного сухожилка за необхідності можна використовувати трансплантат вільного сухожилка. Хірургічне втручання може проводитися навіть через декілька років після травми.

Джерела інформації

R1. Safran MR, Graham SM. Distal biceps tendon ruptures: incidence, demographics, and the effect of smoking. Clin Orthop Relat Res 2002 Nov;(404):275-83. [PubmedID|12439270]

R2. Kayser R, Hampf S, Pankow M, Seeber E, Heyde CE. [Validity of ultrasound examinations of disorders of the shoulder joint] Ultraschall Med 2005 Aug;26(4):291-8. [PubmedID|16123923]

R3. Blackmore SM, Jander RM, Culp RW. Management of distal biceps and triceps ruptures. J Hand Ther 2006 Apr-Jun;19(2):154-68. [PubmedID|16713863]

R4. Vastamäki M, Vastamäki H. A simple grafting method to repair irreparable distal biceps tendon. Clin Orthop Relat Res 2008 Oct;466(10):2475-81. [PubmedID|18636303]

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.
Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.
Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00406 Ключ сортування: 020.006 Тип: EBM Guidelines

Дата оновлення англомовного оригіналу: 2009-02-14

Автор(и): Martti Vastamäki Редактор(и): Jukkapekka Jousimaa Лінгвіст(и)-консультант(и) англомовної версії: Maarit Green
Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії
EBM Guidelines Surgery Orthopaedics Physical medicine

Ключові слова індексу
mesh: Biceps tendinitis mesh: Tendinopathy mesh: Tendon Injuries mesh: Tendons Biceps tendon
Biceps tendon rupture icpc-2: L81 icpc-2: L92 speciality: Orthopaedics speciality: Physical medicine speciality: Surgery